Lieta Nr.131019514

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 4.septembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Vanaga,

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ iesniegtās sūdzības par Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes 2014.gada 30.janvāra lēmumu Nr.D57/06/ZV132960/1, un

k o n s t a t ē j a

2013.gada 29.decembrī plkst.11:08 RPP vecākais inspektors J.Junkurs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu ZV Nr.132960 (turpmāk tekstā - Protokols), kurā fiksēts, ka transportlīdzeklis /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, novietots stāvēšanai blakus namam Slokas ielā 115, bez invalīdu stāvvietas izmantošanas kartes, neievērojot 942.ceļa apzīmējumu, tādejādi neievērojot Ministru Kabineta 29.06.2004. noteikumus Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 314.21.punktu. Par iepriekš minēto paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā - LAPK) 149.^{31} panta astotajā daļā un piemērots naudas sods Ls 40 apmērā.

Š o lēmumu /pers. A/ pārsūdzēja augstākā iestādē un ar Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes priekšnieka M.Zariņa 2014.gada 30.janvāra lēmumu Nr.D57/06/ZV132960/1 (turpmāk – Lēmums) 2013.gada 29.decembrī pieņemtais administratīvā pārkāpuma protokols ZV Nr.132960, ar kuru piemērots naudas sods Ls 40 apmērā, atstāts negrozīts.

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā 2014.gada 14.februārī saņemta /pers. A/ sūdzība par Rīgas pašvaldības policijas policijas Kurzemes pārvaldes 2014.gada 30.janvāra lēmumu Nr.D57/06/ZV132960/1 atcelšanu (l.l.3-4).

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 21.februāra lēmumu /pers. A/ sūdzība atstāta bez virzības trūkumu novēršanai. /pers. A/ noteiktajā termiņā trūkumus novērsa un ar 2014.gada 31.marta lēmumu nolemts pieņemt /pers. A/ sūdzību un ierosināt tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Sūdzībā /pers. A/norāda, ka minēto pārkāpumu nav izdarījis. Saskaņā ar CSN 1.40, ka "stāvēšana ir (..) transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā..., kā arī transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes". Apstājies vietā, kas iezīmēta invalīdu transportam, jo izlaidis pasažieri gados, lai viņam būtu ērtāk doties uz namu/dzīvesvietu, līdz ar to ir iekļāvies noteiktajā laikā. Policijas darbinieks savā ziņojumā ir norādījis, ka 29.12.2013 plkst.11.03 transportlīdzeklis /TL marka/, Reģ.Nr. /TL numurs/ atradās pie nama Slokas ielā. Lietvedība uzsākta plkst. 11.08. Administratīvā pārkāpuma protokolā norādītais laiks ir apstrīdams un nav objektīvi pierādāms. Inspektora minētajā laikā iespējams jau ir iekļauts laiks, kad ticis apturēts un nevarēja doties prom, jo inspektori bija uzsākuši savas darbības. Protokolā norādītais laiks nav pietiekami objektīvs pierādījums (pierādāms)/fakts, lai pasažiera izlaišanu no transportlīdzekļa varētu definēt kā transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai. Pēc pasažiera izkāpšanas apmēram minūtes divu laikā sazinājies pa rāciju ar operatoru, lai dotos uz nākamo izsaukumu. Arī inspektoram paskaidrojis, ka nav novietojis transportlīdzekli stāvēšanai, bet veicis taksometra pakalpojumu, izlaižot pasažieri. Policists paskaidrojumu nav uzskatījis par vērā ņemamu, demonstrējis tam piešķirto varu izrakstot administratīvā pārkāpuma protokolu. Protokolam nav piekritis, tādēļ to nav parakstījis. Tas, ka automašīna atradās invalīdu stāvvietā nevienam netraucēja, jo nebija neviena vadītāja ar īpašām vajadzībām, kas būtu vēlējies novietot auto tajā vietā.Lūdz tiesu atcelt RPP Kurzemes pārvaldes priekšnieka pieņemto lēmumu, kas nosaka, ka viņš ir veicis pārkāpumu un tā vietā veikt preventīvu darbību izsakot brīdinājumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta pirmo daļu, rajona (pilsētas) tiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā.

Lietas dalībniekiem likumā noteiktā kārtībā tika paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tika dots laiks rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, taču tiesā rakstveida paskaidrojumi no /pers. A/ netika saņemti. Savukārt, 2014.gada 29.maijā saņemti paskaidrojumi no Iestādes, kur lūdz noraidīt /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes 2014.gada 30.janvāra lēmuma Nr.D57/06/ZV132960/1 atcelšanu (l.l.54-58).

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi sūdzības pamatojumu, pārsūdzētā Iestādes Lēmuma motivāciju, atzīst, ka Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes 2014.gada 30.janvāra lēmums Nr.D57/06/ZV132960/1 atstājams negrozīts, bet /pers. A/

sūdzība noraidāma.

Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas viennozīmīgi ir par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai, tiesa nekonstatē. Lietā ir iegūti pierādījumi, ar kuriem pamatots pārsūdzētais lēmums un pamatojoties uz kuriem iestāde secinājusi, ka /pers. A/ ir izdarījis LAPK 149.^{31} panta astotajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Latvijas APK 243.panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas APK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.panta piekto daļu, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.^{1} pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā irpie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi, personu liecības, eksperta atzinums, kompetentās institūcijas atzinums, dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā, elektroniskie pierādījumi, procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem, lietiskie pierādījumi. Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tiesa uzskata, ka sūdzības iesniedzēja vaina ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem, proti, protokolu, kur ir fiksēts administratīvā pārkāpuma fakts, ka automašīna /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ bija novietota stāvēšanai, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu Nr.942 bez invalīdu stāvvietas izmantošanas kartes (l.l.13-14) un foto attēliem (l.l.20-25), Rīgas ģeogrāfiskās informācijas sistēmu (l.l.19) un ziņojumu (l.l.26-27), kas apstiprina protokolā norādītos apstākļus. Tiesas ieskatā pierādījumu apjoms ir pietiekams.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa konstatē, ka lietā ir iegūti pierādījumi, ar kuriem pamatots pārsūdzētais lēmums un pamatojoties, uz kuriem iestāde secinājusi, ka /pers. A/ ir izdarījis LAPK 149.^{31} panta astotajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

LAPK 289.^{13} panta trešā daļa nosaka, ka ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi iestādes lēmuma pamatojumu, kopsakarā ar sūdzības iesniedzēja sūdzībā ietvertiem argumentiem, tiesa atzīst, ka iestādes konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi.

Tiesa atzīst, ka Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes priekšnieks M.Zariņš 2014.gada 30.janvāra lēmumā Nr.D57/06/ZV132960/1 ir izvērtējis lietā esošus pierādījumus, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa prasībām.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 307.punktam, papildzīmes tiek lietotas kopā ar citām zīmēm un precizē vai ierobežo attiecīgo zīmju darbību.

Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkts nosaka, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības, bet 314.21. punkts nosaka, ka 942.ceļa apzīmējums apzīmē stāvvietu, kura paredzēta transportlīdzekļiem, kas apzīmēti ar invalīdu stāvvietu izmantošanas karti.

Saskaņā ar CSN 270.^{1} punktu automobiļiem, kurus vada invalīdi ar pārvietošanās traucējumiem (invalīdi, kuriem ir tiesības uz valsts sociālo pabalstu - pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās), un automobiļiem, kuru pasažieri ir invalīdi ar pārvietošanās traucējumiem vai 1.grupas redzes invalīdi, automobiļa salonā pie priekšējā stikla atļauts novietot invalīdu stāvvietu izmantošanas karti, kuru izsniedz Ceļu satiksmes drošības direkcija, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas sniegto informāciju. Maksu par invalīdu stāvvietu izmantošanas kartes izsniegšanu sedz pakalpojuma saņēmējs. Invalīdu stāvvietu izmantošanas karte ir tumši zils taisnstūris (garums 148 mm, augstums 106 mm). Kartes aversa kreisajā pusē norādīts kartes derīguma termiņš, izdevējs, kartes sērijas numurs, zem tā attēlota invalīda pazīšanas zīme baltā krāsā, labajā pusē — Latvijas atšķirības zīme "LV", zem tās uzraksts latviešu valodā "Eiropas Kopienas modelis", zem tā ar atstarpi uzraksts latviešu valodā "Invalīdu stāvvietu izmantošanas karte", zem tā ar atstarpi analogs uzraksts citās Eiropas Savienības valodās. Kartes reversa kreisajā pusē — kartes īpašnieka fotogrāfija, zem tās norādīts personas vārds, uzvārds un paraksts, labajā pusē — informācija latviešu valodā "Šī karte pilnvaro tās īpašnieku izmantot speciāli apzīmētu stāvvietu pakalpojumus Eiropas Savienības dalībvalstīs".

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa secina, ka /pers. A/ transportlīdzeklim salonā pie priekšējā stikla netika novietota invalīdu stāvvietu izmantošanas karte.

Likumdevēja uzdevums ir radīt priekšnoteikumus vienveidīgai tiesību normu piemērošanai un ar tiesību normu palīdzību efektīvi aizsargāt citu personu pamattiesības. Saskaņā ar Latvijas Republikai saistošo ANO 2006. gada 13. decembra Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 9. pantu valstīm ir jānodrošina personu ar īpašām vajadzībām tiesības uz vides pieejamību (angļu valodā - access to the physical environmenf), lai tās varētu dzīvot neatkarīgi un pilnvērtīgi piedalīties visās dzīves jomās notiekošajās aktivitātēs. Minētais pants Konvencijas dalībvalstīm uzliek par pienākumu nodrošināt personām ar īpašām vajadzībām pieeju

publiskajai infrastruktūrai, transportam vai sabiedrībai sniedzamajiem pakalpojumiem. Autostāvvietu pieejamība personām ar īpašām vajadzībām ir viena no garantijām tam, ka tiek ievērotas šādu personu tiesības uz infrastruktūras pieejamību. Valstij ir jānodrošina tas, ka personas ar īpašām vajadzībām var brīvi pārvietoties, novietot transportlīdzekli tām paredzētās stāvvietās un tādējādi īstenot savas tiesības. (skat. Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2013.gada 19.novembra spriedumu Nr.2013-09-01.)

Ir būtiski, lai personām ar īpašām vajadzībām būtu pieejamas automašīnu stāvvietas, jo personām ar īpašām vajadzībām var būt grūti piekļūt sabiedriski nozīmīgām vietām ar personīgo transportu. Valstij un pašvaldībām ir jānodrošina tas, ka personas ar īpašām vajadzībām var brīvi pārvietoties, novietot transportlīdzekli tām paredzētās stāvvietās un tādējādi īstenot savas tiesības, jo personām ar īpašām vajadzībām jābūt nodrošinātai tādai pašai publiskās infrastruktūras pieejamībai kā citām personām.

2013.gada 19.novembrī Latvijas Republikas Satversmes tiesa nosprieda, ka LAPK 21.panta otrā daļa un 149.^{31} panta astotā daļa aizsargā personas ar īpašam vajadzībām un likumdevējs, pieņemot šo normu, ir rīkojies atbilstoši Satversmei.

Transportlīdzekļu vadītājus, kuri ierobežo personu ar īpašām vajadzībām tiesības uz infrastruktūras pieejamību, atbrīvošana no administratīvās atbildības, nozīmētu to, ka valsts nepilda ANO 2006.gada 13.decembra konvencijas par personu ar invaliditātes tiesībām 9.pantu, kas paredz, ka valstīm ir jānodrošina personu ar īpašām vajadzībām tiesības uz vides pieejamību, lai tās varētu dzīvot neatkarīgi un pilnvērtīgi piedalīties visās dzīves jomās notiekošajās aktivitātēs.

LAPK 17.pants paredz, ka pie administratīvās atbildības nav saucama persona, kaut arī tā izdarījusi šajā kodeksā vai citos normatīvajos aktos, kas nosaka administratīvo atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem, paredzētu darbību, ja tā rīkojusies galējās nepieciešamības stāvoklī, tas ir, lai novērstu briesmas, kas draud valsts vai sabiedriskajai kārtībai, īpašumam, pilsoņu tiesībām un brīvībām, noteiktajai pārvaldes kārtībai, ja šīs briesmas konkrētajos apstākļos nav bijis iespējams novērst ar citiem līdzekļiem un ja nodarītais kaitējums ir mazāks nekā novērstais. Konkrētā gadījumā transportlīdzekļa novietošana invalīdiem paredzētā stāvvietā, nav uzskatāma par rīcību galējās nepieciešamības stāvoklī LAPK 17.panta izpratnē, jo /pers. A/ varēja novietot transportlīdzekli stāvēšanai citā vietā, ievērojot CSN, jo stāvvietā atradās citas brīvas vietas, ko ziņojumā norāda RPP Kurzemes pārvaldes vecākais inspektors J.Junkurs. Inspektora ziņojumā papildus norādīts, transportlīdzeklim bija izslēgts dzinējs un bija ieslēgts zaļais apgaismojums, kas liecina, ka taksometrs var uzņemt pasažierus. Kad lestādes darbinieki piebraukuši pie /pers. A/, tikai tad viņš iedarbinājis transportlīdzekļa dzinēju. Iestādes darbinieku ziņojumā norādītais nesakrīt ar /pers. A/ sūdzībā norādīto.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka policijas darbinieka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītais pārkāpuma fiksēšanas laiks un administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laiks ir apstrīdams un nav objektīvi pierādāms.

Tiesa norāda, ka valsts pārvaldei, tas nozīmē – arī atsevišķai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu (*Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta ceturtā daļa*). Tiesa neatrod lietā nevienu ticamu un pārliecinošu pierādījumu tam, ka policijas darbinieki būtu personīgi ieinteresēti sastādīt sūdzības iesniedzējam administratīvā pārkāpuma protokolu sagrozot lietas faktiskos apstākļus. Administratīvo tiesu praksē ir atzīts, ka, lai gan policijas darbinieku liecības (arī paskaidrojumi un dienesta ziņojumi) nav pašas par sevi uzskatāmas par absolūti ticamām un neapstrīdamām, tomēr policijas darbinieku liecinātajam par notikumiem, kas risinājušies, tiem pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe. Lai konstatētu pretējo, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi (sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra spriedumu lietā AA13-05/5, 2005.gada 9.decembra spriedumu lietā Nr.666-05/5).

/pers. A/ sūdzībā norādītie apstākļi nav atzīstami par pamatu viņa atbrīvošanai no administratīvās atbildības par izdarīto administratīvo pārkāpumu un uzliktā soda atcelšanai, jo tiesa negūst apstiprinājumu sūdzībā minētajiem /pers. A/ argumentiem.

Turklāt, tiesa secina, ka /pers. A/ minētais arguments, ka par minēto pārkāpumu varēja tikt izteikts aizrādījums vai brīdinājums nerod pamatojumu. Iestāde Lēmumā pareizi norādījusi, ka piemērotā tiesību norma - LAPK 149.^{31} panta astotā daļa ir imperatīva tiesību norma. Ne iestāde, ne tiesa nevar ignorēt likumdevēja noteiktās imperatīvās tiesību normas, kas paredz konkrēta satura lēmuma pieņemšanu, ja ir iestājušies tiesību normā paredzētie priekšnoteikumi. Ja reiz likumdevējs expressis verbis (latīņu val. – skaidri) ir izteicis savu gribu, iestādei un tiesai tā ir jārespektē un tās nevarot rīkoties pretēji likumā noteiktajam (Skatīt 28.02.2007. ST lēmums "Par tiesvedības izbeigšanu" ("LV", 38 (3614), 06.03.2007.) [stājas spēkā 28.02.2007.]). Tas nozīmē, ka amatpersonai nav piešķirta rīcības brīvība nepieņemt konkrētu lēmumu par naudas soda piemērošanu vai mainīt naudas soda apmēra, ja transportlīdzeklis novietots stāvēšanai neievērojot apstāšanās un stāvēšanas noteikumus.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa secina, ka administratīvā soda piemērošanā Iestāde ievērojusi LAPK noteikto lietvedību administratīvo pārkāpumu lietās. Iestāde, izskatot lietu pēc būtības, ir izvērtējusi izdarīto pārkāpumu, lietā esošos pierādījumus un no tiem izrietošos loģiskos secinājumus.

Tiesa uzskata, ka, konstatējot likumā noteiktos vai citus apstākļus, kas nepārprotami mīkstina vai citādi ietekmē pārkāpēja atbildību par administratīvo pārkāpumu, ir pamats piemērotā soda apmēra samazināšanai soda sankcijas ietvaros.

Tiesa konstatē, ka uz šī sprieduma taisīšanas brīdi ir mainījies tiesiskais regulējums, proti, 2014.gada 1.janvārī stājās spēkā 2013.gada 31.janvāra „Euro ieviešanas kārtības likums" saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu 1 *euro* = 0.702804 lati. Tādējādi, tiesa secina, ka Latvijas APK 149.^{31} panta astotās daļas paredzētā soda sankcija ir samazināta.

Saskaņā ar Latvijas APK 8.panta otro daļu, aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas. Aktiem, kas nosaka vai pastiprina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem, atpakaļejoša spēka nav.

Tā kā minētajai tiesību normai arī attiecībā pret /pers. A/ ir atpakaļejošs spēks, tad nosakot sodu /pers. A/, tiesa ņem vērā Latvijas APK redakciju, kas ir labvēlīgāka sūdzības iesniedzējam.

Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{31} panta astoto daļu, 289.^{12} pantu un 289.^{13} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

grozīt Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes priekšnieka M.Zariņa 2014.gada 30.janvāra lēmumu Nr.D57/06/ZV132960/1 daļā par administratīvā soda piemērošanu /pers. A/ un noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, naudas sodu EUR 55 (piecdesmit piecu *euro*) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams 2014.gada 4.septembrī.

Tiesnese I.Vanaga